

3.3.11 *Forvaltningsloven og offentlighedsloven når private udfører opgaver*

Selvejende institutioner, der efter aftale med en kommune eller amtskommune udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter, og som er undergivet intensiv offentlig regulering, er umiddelbart omfattet af reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven.

På voksenområdet er der med serviceloven – bortset fra plejehjem og beskyttede boliger, som føres videre efter servicelovens § 140 – gennemført en skelnen mellem botilbud og øvrige tilbud. Denne ophævelse af det lovmæssige institutionsbegreb betyder bl.a., at borgerne får hjælp efter samme bestemmelser uanset den konkrete boform. Serviceloven forudsætter, at selve bodelen reguleres efter den almindelige boliglovgivning, men der er dog i kapitel 18 i serviceloven regler om oprettelse og drift af boformer til særlige målgrupper.

Men selv om der på voksenområdet ikke er et lovkrav om, at visse former for hjælp skal være organiseret som selvejende institutioner, kan organisationsformen »selvejende institution« fortsat som juridisk person indgå aftaler med en kommune eller amtskommune om at løse sociale opgaver. Og disse selvejende institutioner er fortsat umiddelbart i det nævnte omfang omfattet af reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Private, der ikke som selvejende institutioner umiddelbart er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, er imidlertid omfattet af disse love, hvis de efter aftale udfører opgaver efter serviceloven og aktivloven. Dette følger af retssikkerhedsloven § 43, stk. 2 og 3.

Det følger dog af disse regler, at det kun er selve opgaveudførelsen, der omfattes af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Dvs. at forvaltningslovene ikke gælder i forhold til andre opgaver, som den private har, eller for forholdet mellem de ansatte og den private arbejdsgiver.

De opgaver, som private udfører for de sociale myndigheder, falder ind under begrebet faktisk forvaltningsvirksomhed, fx det socialpædagogiske arbejde, der udføres i en boform, når der er truffet beslutning om optagelse i boformen, eller hjemmehjælpens arbejde i hjemmet, når der er bevilget bistand i hjemmet.

Forvaltningsloven regulerer som hovedregel de tilfælde, hvor der træffes afgørelser, fx afgørelse om bevilling af hjælp efter de sociale love. Forvaltningslovens regler gælder således, i det omfang den private opgaveudfører kan siges at træffe afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det vil imidlertid, jf. afsnit 3.3.10 om opgavernes udførelse, normalt være faktisk forvaltningsvirksomhed, som private kan udføre for en offentlig myndighed. Offentlighedsloven gælder for al virksomhed der udøves i den offentlige forvaltning, uanset om der træffes afgørelser.

Kommuner og amtskommuner bør som led i deres almindelige rådgivningsforpligtelse vejlede personalet – herunder personale, der er privat ansat – om, hvornår reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven skal følges.

3.4 *Økonomiske og administrative konsekvenser*

Lovforslaget skønnes i år 2000 og de efterfølgende år at medføre samlede årlige merudgifter på 15,5 mill. kr., fordelt med 7,7 mill. kr. for staten, 1,9 mill. kr. for amtskommunerne og 5,9 mill. kr. for primærkommunerne.

De samlede merudgifter for staten skyldes et større antal sager, der skal behandles i Den Sociale Ankestyrelse og i de sociale nævn under henholdsvis statsamtterne og Den Sociale Sikringsstyrelse. De samlede merudgifter for amts- og primærkommuner skyldes merarbejde i forbindelse med udarbejdelse af indstillinger til godkendelse og afgørelse i de sociale nævn, registreringer og indberetninger til kommunalbestyrelse og amtsråd, udarbejdelse af planer samt udgifter til advokatbistand.

Lovforslaget forudsættes finansieret over satspuljen.

3.5 *Erhvervsøkonomiske konsekvenser*

Forslaget har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

3.6 *Miljømæssige konsekvenser*

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

3.7 *Forholdet til EU-retten*

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

3.8 *Skematisk fremstilling af lovforslagets konsekvenser i hovedtræk*